

Decyzja
Prezydium KK
nr 151/25

ws. opinii o projekcie średniookresowej strategii rozwoju kraju -
„Strategia Rozwoju Polski do 2035 r.”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” po zapoznaniu się z treścią projektu średniookresowej strategii rozwoju kraju - „Strategia Rozwoju Polski do 2035 r.” (zwaną dalej: Strategią) przedstawionej do konsultacji publicznych pragnie zauważyć, że nie uwzględnia się w niej roli Rady Dialogu Społecznego jako partnera w strategii rozwoju. Autorzy nie dostrzegają roli i potencjału Rady Dialogu Społecznego, Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego, Trójstronnych Zespołów Branżowych co świadczy o tym, że wnioskodawca nie potrafi zaplanować wykorzystania istniejących w Polsce instytucji dialogu.

Strategia stawia na wzmacnianie dialogu obywatelskiego, ale nie uwzględnia roli partnerów społecznych w systemie jej realizacji i monitoringu, co zasługuje na krytykę.

Prezydium KK podkreśla, że diagnoza trafnie akcentuje potrzebę „nowej równowagi” między konkurencyjnością gospodarki, spójnością społeczną i bezpieczeństwem kraju, ale traktuje rynek pracy jak bierną wypadkową innych polityk zamiast jako strukturę do naprawy. Zdaniem NSZZ „Solidarność” bez odbudowy rokowań zbiorowych (układy branżowe, mechanizmy rozszerzania, rola RDS) nie da się osiągnąć trwałej równowagi między konkurencyjnością a spójnością.

Strategia stawia w centrum potrzeby policentrycznego modelu rozwoju, który zdaniem NSZZ „Solidarność”, wymaga policentrycznego ładu negocjacyjnego (silnych instytucji rokowań w regionach i branżach). Brakuje wskaźników pokrycia układami, planu dojścia do większego zasięgu rokowań oraz umocowania partnerów społecznych w procesie realizacji Strategii. Bez tych elementów „równowaga” będzie jedynie hasłem, a nie mechanizmem korekty ścieżki wzrostu.

Diagnoza konkurencyjności jest trafna, ale pomija mechanizm przejścia do wysokiej wartości dodanej: bez inwestycji w jakość pracy i instytucje głosu pracowniczego, firmy dalej

będą konkurować kosztem, nie wiedzą. Potrzebne są: rokowania zbiorowe na poziomie branż (żeby ustawić płacowe i kompetencyjne minimalne poziomy, które wymuszają innowacje), prawo do informacji i konsultacji na poziomie zakładów/grup kapitałowych (w tym o planowanych automatyzacjach i zmianach organizacyjnych) oraz współfinansowane w układach ścieżki podnoszenia kwalifikacji i certyfikacji umiejętności. Bez tych instrumentów przesunięcie ku rozwojowi i funkcjom przedprodukcyjnym pozostanie życzeniem, a niska skala rokowań utrzyma pułapkę niskich marż, niskich płac i niskich inwestycji. Policentryczny model rozwoju wymaga więc równie policentrycznej architektury negocjacyjnej z branżowymi układami, które podnoszą standardy pracy i pchają firmy w górę łańcucha wartości.

W części „Spójność społeczna” autorzy opisują niskie zaangażowanie obywatelskie i wolontariat, polaryzację oraz erozję zaufania przytaczając wskaźniki aktywności obywatelskiej i wolontariatu, ale ani razu nie odnoszą się do związków zawodowych jako do najliczniejszej, trwałej formy zrzeszania pracowników, która w praktyce jest szkołą demokracji (uczy wyboru reprezentantów, procedur, kompromisu) i buduje solidarność społeczną.

Brak takiego ujęcia w diagnozie ignoruje związek między spójnością a dialogiem społecznym (związki, rokowania zbiorowe).

Diagnoza w części „Bezpieczeństwo państwa i obywateli” trafnie opisuje modernizację i odporność, ale pomija „czynnik pracy” jako element bezpieczeństwa. Ciągłość działania infrastruktury krytycznej, cyberodporność i skracanie łańcuchów dostaw wymagają instytucjonalnego włączenia reprezentacji pracowników i pracodawców w plany działania, procedury BHP, obowiązkowe informowanie i konsultacje przy zmianach organizacyjnych motywowanych bezpieczeństwem oraz warunki pracy w zamówieniach publicznych.

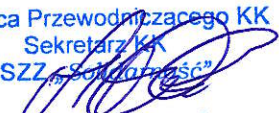
Bez tego czynnika realna odporność systemu będzie narażona na rotację kadr, wypalenie i konflikty w pracy, co dokument sam pośrednio sygnalizuje, akcentując ochronę infrastruktury i minimalizację zależności importowych, lecz pomijając jakość pracy i głos pracowników.

Prezydium KK NSZZ „Solidarność” wnioskuje o pogłębioną debatę na temat projektu średniookresowej strategii rozwoju kraju - „Strategia Rozwoju Polski do 2035 r.” na Zespole problemowym ds. polityki gospodarczej i rynku pracy.

Warszawa, 28 października 2025 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK
Sekretarz KK
NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz